

BÁCSKAI NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

AZ ORSZÁGOS KERESZTÉNYSZOCIÁLIS SZÖVETSÉG BÁCSMEGYEI HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Helyben házhoz hordva negyedévre . . . 1 kor. 80 fill.
Vidéken postán küldve negyedévre . . . 3 kor. 60 fill.

Egyes szám ára 2 fillér.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. VERÉB GYULA

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Szabadka. IV., Rakóczi-utca 20. sz. Telefonszám 300.

Kéziratok nem adtnak vissza.

Hirdetések árszabály szerint.

A komoly megfontolás ideje.

A vigság napjai leperagtek. A hosszú farsang is hamar elmúlt azoknak, akiknek módjukban volt élvezni. A szegény munkásnak csiga lassúsággal mászott a föld a nap körül, s ha a lassúságban volt valami vigasztaló, az csak a remény lehetett, mely a közeledő tavaszszal kenyeret kereső munkával biztatta. Amíg a farsang egy-egy letűnt napja az élvezetekben duskálkodók testét csak fáradtabbá, petyhüdtébbé nyomorította, addig a munka közeledésének reménye a munkásban az erőt minden letűnt nappal növelte.

A vigságok utolsó, átdorbézolt éjszakája után aludják ki az élvezetek bénító mámorát, s a megfontolás idejére ébredve gondolkodjanak a teendőik fölött. Gondoljanak kötelességeikre hatóságok és gazdagok. Gondolják meg a megfontolás idejének már első napjaiban, hogy emberi kötelességeik teljesítésével tartoznak kárpótolni a farsangi élvezetekben szükkölködőket, hogy így a társadalom tagjai között fenálló anyagi különbségeket eloszlassák. Mert ha ezt nem fontolják meg, akkor a veszedelmek bűnös táplálói válnak. Az az erő, melyet az élvezetek napjainak folyamán a szükkölködőben a remény növesztett nagygyá, csalódás esetén rettenetes megboszulójává válhat az élvezetek által netán eltompított kötelességérzet, kötelességtudás nemtörődömségének.

Gondoljanak arra, hogy munkát kell biztosítani a szeretet kötelességével azoknak, kik a tavasz közeledtével sem a természet szépségeire gondolnak, hanem a munka alkalomra, amelytől kétségbeesztő szomorú helyzetüknek megvalósulását várják.

Egyeseknek, hatóságoknak mindent el kell követniök, hogy azon ezereknek, kik a tél folyamán munka nélkül nyomorognak, a sorsa a tavasz idején a munka biztosításával enyhíthessék.

Nálunk, Magyarországon a tavasz közeledtével legnagyobb a nyomor, mert első sorban is földmivelő állam lévén, a tél folyamán a munkászeknek nem biztosíthatjuk a kellő munkát. Es ennek dacára is épen nálunk történik legkevesebb gondoskodás az iránt, hogy a tavasz megadja mindenkinek a remélt munkát. Pedig ezek

a munkátlanak annyival is inkább megérdemlik, hogy helyzetükön könnyíttessék, mert igen sok olyan egyén van közöttük, aki inkább hajlandó a legnagyobb nyomort eltűrni, hogy sem alamizsnát elfogadjon.

Viszont igen sok az érdemtelen koldus, akik a könnyen félrevezethető társadalomtól a maguk erőszakosságával nagy összegeket zsarolnak ki.

Igyekezzenek tehát a hatóságok és egyesek ezen időszakban a pénzből és élelemből kifogyott embereknek munkát biztosítani. Akik szűkebb viszonyok között élnek, azok szoritkozozanak csak a szükséges és hasznos munkák végeztetésére, míg a vagyoniilag tehetősebbek és a hatóságok ne idegenkedjenek a kevésbé sürgős és kevesebb hasznot hajtó munkák elvégztetésétől sem.

Igy egyenlítik ki a különbséget s ezzel működnek közre a megváltás történelmére emlékeztető időszak elején a megváltás által rájuk rótt kötelességek teljesítésével a szeretet boldogságának megvalósításában úgy, ahogy azt a Megváltó az emberiesség békéjének érdekében megparancsolta.

Igen, munkát adni a kötelesség azoknak, akik a munkára hivatják. Alamizsnát csak azoknak, akik azt megérdemlik és megkövetelik a szeretet alapján.

Mi még nem vagyunk ott, hogy oly munkatelepekkel kérkedhessünk hazánkban, melyeken a munkanélkülieket feglalkoztathatnánk. Allamunk jellege nem engedte meg e telepek létesítését. Mi még ott nem vagyunk, hogy közmunkákkal helyettesítsük a telepeket. Igaz, hogy a közmunkák erőltetése nem józan politika, de mi csak a szükséges közmunkák akadálytalan végeztetésére sem vagyunk képesítve.

Epen ezért nagy kötelességek várnak az egyesekre. Gondolják meg ezek, az élvezetek napjaira virradt megfontolás napjaiban, hogy a munka biztosításának kötelessége oly kötelesség, mely a társadalom boldog együttélésének biztosítása.

A Bácskai Napló-nak

azok a legjobb barátai, akik nemesak akkor hivatkoznak rá, amikor valamely közleményről van szó, hanem akkor is, amidőn HIRDETÉSEI ALAPJÁN bevásárlásaikat eszközlik. :-:

Az iparospárt Szabadkán.

Molnár János, sátoraljaujhelyi ipartestületi elnöknek vasárnap kellett volna ideérkeznie az iparospárt megalakítása végett. Minthogy akkor ideutazásában akadályozva volt, szombaton délután érkezik, hogy vasárnap délelőtt tíz órakor ismertesse, s esetleg megalakítsa az iparospártot, melyet a következőkben ismertetünk:

Hazánk összes kisiparosai helyzetének s hazai kisiparunknak föllendítése érdekében ennek javára szervezkedik országsszerte az Országos Iparospárt, mint politikai-párt.

Szervezkedik pedig önerejéből, minden idegen támogatás és befolyás kizárásával, tisztán a kisiparosság százezeire, — támaszkodva. Csak egyedül az iparosokba vetve a bizalmat. Egyesíteni akarják egy független, erős szakszervezetben hazánk összes kisiparosait; a kisiparosság lelkes barátait, hogy a kisipar érdekei megvédésére, országos egyesülés által, egy kellő joggal, kellő sullyal, kellő szervekkel bíró országos szervezet létesüljön.

A szervezkedés senki és semmi ellen nem irányul. Kinek-kinek jogait, érdekeit tiszteletben kívánják tartani. Egyedül a kisiparosság és a hazai ipar sulyos bajainak orvoslását, a hazai ipar felvirágzását tűzi ki maga elé. Tisztán e nemes és hazafias cél érdekében bontja ki a zászlót, tűzi ki a szervezkedés, az egyesülés lobogóját.

Nem kívánja befolyásolni senkinek semminemű meggyőződését. Politikailag lehet akár függetlenségi, akár alkotmánypárti, akár néppárti, akár demokrata, akár szocialista. Az Ausztriával való közjogi kapcsolatot boncolásában — ezer sebből vérezve, mint legelső sorban iparospárt nem kíván részt venni. Nem fáj a fejük a nagy politikáért. Egész csekély erővel megfenekelett iparügyeinket, csak az ipari politikát kívánja gyakorlatilag ellenőrizni és szolgálni. S ezen téren, mint hazafias iparospárt, számít a hazafias országos politikai pártok és lelkes az iparosokkal érző államférfiak szives támogatására.

Az ország kisiparosságának egészében be kell látnia, hogy; „segíts magadon az Isten is megsegít.“ Szervezkedni kell, mert „néma gyermeknek anyja sem érti a baját.“ A maguk körében felismert hivatott vezetők alatt kell szervezkedniök, mert „farkasnak farkas a barátja, nyulnak a nyul.“ Ez az igazság!

Saját ipari érdekeik védelmében, bátor és elszánt előre törekvésükben jól tudhatják, hogy országos törvények joghatálya alatt élünk s mindig figyelembe veendő, hogy sok más rendbeli érdekek is kielégítést és meghallgatást igényelnek. Tisztelni, meghallgatni a mások véleményét; elősegíteni mások jogos törekvéseit saját érdekünk sérelme nélkül; a felmerült ellentéteket békességgel kiegyenlíteni mindig szoros kötelességének ismeri a párt. De ezen alapok megtartása mellett az iparosság, különösen a kisipar érdekében acélosan küzdeni, elszántan előrehaladni, megalkuvás nélkül előre törni, ezt oly becsületbeli kötelességnek ismeri, melytől nem fog sem fenyegetésre, sem ajándéokra eltántorodni.

Mint iparosok ez országos szervezetben fognak össze s tanulják meg ebben, e közös mindnyájuk javára folyó küzdelemben egymást megérteni, egymást megbecsülni, egymást megszeretni. A hazafiság jegyében le akarják rombolni a politikai válaszfalakat, hazánk és a magyar ipar fejlődésének javára.

A kisiparosság, a kisipar bajait a kis iparos ismeri legjobban. Ok tudják legjobban azon utakat és módokat, melyekkel a halálos pusztuláson változtatni, segíteni lehet. A képzett kisiparosság boldogulására, a magyar ipar felvirágoztatására akarnak szervezkedni. Hazafias és nagy, erős küzdelem ez százazrek érdekében! Egy bajaiban megremegő szenvedő ország, a mi szegény hazánk egyik fő gazdasági szervének, — a magyar iparnak küzdelme ez!

Igy beszél az iparos párt szervező bizottsága. Amde sokszor hallottunk már így beszélni. — eredmény nélkül. Ha a párt merőben anyagi alapot akar csak teremteni, ha nem akarja bevallani, programjába, hogy a kisipar betegségének egyik nagybaja a modern gazdasági elvek nyomán támadt erkölcsi anarchia is, mely gyógyításra szorul, akkor ismét csak áldozata lesz a kisipar a molochnak, mely a régi marad, legföllebb új borbujik. A párt esetleges megalakításánál ezt okvetlenül vegyék figyelembe Szabadka iparosai.

A Bácskai Hitelbank bukása.

— Füredi Jakab vall. —

Erdekes fordulatot várhatunk a Bácskai Hitelbank szenzációs bukásának ügyében.

Tapasztaltuk, hogy a lapok milyen hűségesen közölték egyik-másik gyanuban álló védelmét. Tapasztaltuk hogy Füredi Jákó tagadását is kedvező színezéssel közölték itt is ott is. Szinte az a gondolat támadt, hogy valamiképpen sötétsgben marad az egész ügy.

Tegnap és ma azokat kellett volna kihallgatni, akik ellen a büvizsgálatot az ügyészség elrendelte, ámde ez nem történnhetett meg.

Nem történnhetett pedig meg azért, mert a vizsgálatot vezető László Géza rendőrkapitány Füredi Jákó folytatólagos kihallgatásával van elfoglalva. Füredi ugyanis megtört a foházban, s töredelmesen vall.

Lehetséges, hogy holnap mégis megkezdhetik a többiek kihallgatását is.

Porból porrá.

Az egyenlőségnek magasztos tanát semmimsem hirdeti ékeesebben szolóan, mint e két szó, melyeknek istenileg magasztos értelmet csak a katolikus egyház ad, amely értelemnek szertartásos ünnepet csak a katolikus egyház áldoz.

Csak ennek az egyháznak a kebelében emel fel e két szó az egyenlőség isteni magaslatára, csak az ő kebelében legyőzhetetlen fegyvere a szeretetnek. O az egyedüli, aki a port szellemmel telíti, s aranyozza meg a tulvilág sugalmazott igazságainak megragadó ragyogásával.

Csak a katolikus egyház tanainak közepette hull le a porrol a bibor, s ölt ragyogó palástot a rongyos nyomor e két varázs szóra, de úgy, hogy e varázslatos átalakulás az emberek erkölcsi egyenlőségének megdicsőítése a mindenséget átható, isteni szeretet pompájában.

E két szó az ő kebelében a tökéletesedés rugója, a szeretet édes anyja, a tudomány oktatója, az erkölcsök nevelője, az igazságosság vezetője, az igazságtalanság mardosó lelkiismerete, az emberi társadalom egységének az apostola, a mindenség egységének gloriifikációja a mindenség végtelen Istenének, a végtelen szellemi erőnek, ezü imádandó központnak tronja körül.

E két szóban neki köszönhetjük a végtelenség összhangjának érzetét, majd tudatát, majd meggyőződésből fakadó hirdetését az emberiség boldogulásának ezt a mindenséget átérző riadóját.

Mások szájában e két szó a lealjasodás kerítője, a béke megrontója, a szeretet

paráználkodása, a gazdagság undok kéjelgése, a nyomor büne, az emberiség gyilkosa.

Hamvazó szerdán, a katolikus egyháznak ezen igéje, melyet a hódító ész büszke csonttartójára hamuval ír az Ur szolgálja, készítse gondolkodásra a kételkedőt, hogy a kételyből az igazsághoz vezető sugalmazó váljék, készítse magábaszállásra a tagadót, hogy felkeltve benne a nemesedés vágyát és a tagadás a hitben való csodás megerősítés gyümölcsöt termő, a tiszta tudásnak, a nemes erkölcsöknek, a szerető emberiség boldogságának gyümölcseit termő fájává alakuljon.

HIREK.

Tájékoztató.

Március 8. Az iparospárt szervezése a Hungária nagytermében.

Március 8. A katolikus népszövetség ismertetése a két katolikus körben délután.

Március 8. A tanítónő-képezde hangversenye a tanintézet termében, d. e. 11 órakor.

Március 22. A kath. népszövetség végleges megalakulása.

Országos vásár: Ujvidék március 20., 21. és 22-ikén.

— **A központi választmány** holnap, szerdán délután 4 órakor, a városi székház tanácstermében ülést tart, melyen az 1909. évi szavazók összeírásának előmunkálatához szükséges intézkedéseket hozzák meg.

— **Bőjti ájtatosságok.** A szent Ferenciek templomában hamvazó szerdán d. u. 3 órakor Horváth Jácint bunyevác szent beszédet mond. Csütörtökön délután magyar keresztut. Pénteken délután három órakor magyar szent beszéd, mondja Takács Félix.

— **A műpártolók körének estélye.** A szabadkai műpártolók köre tegnap este sikerült estélyt tartott a kath. legényegylet dísztermében, melyet a meghívottak egészen megtöltöttek. A program első pontja Bölcs József dr. szellemes felolvasása volt, melyért tapssal adózott a hallgatóság. Ezután Gaál Ferenc szerb fantáziáját játszották zongorán Herczl Mariska zongoraművésznő és Moravcsik Sándor. Herczl Mariska művészi játékát külön megbírálni fölösleges. Moravcsik Sándor, aki most szerepelt először nyilvánosan, mindenkit meglepett nagytehetségre valló, precíz játékával és korrekt zenei felfogásával. Ezután Kovács Margitka szavalta el A falusi kis lány Pesten című költeményt, a falusi lány hűséges naivitásaival, amiért kapott is tapsot eleget. Moravcsik Sándor szép hangja, szabatos éneke díszére vált az estélynek. Kedves jelenet volt Mihályka Rózsi és Hubay Margitka táncgettőse. A kis táncművésznők is elnyerték a jutalmukat, a közönség tapsvikarát. Ovári Emma, Deák Mariska és Szuvajcsics Károly által előadott humoros jelenet is díszére vált az estélynek s csak fokozta a jó hangulatot. Herczl Mariska művészi játékáról még csak annyit jegyzünk meg, hogy a kör őszinte köszönettel tartozik neki, amiért szíves volt az estély becsét emelni. Az estélyt táncvigalom követte. Sokan üdvözölték az estély sikeréért Pietsch Ferencné urnőt is, aki ezt buzgalmaért meg is érdemelte.

— **Farsang utolsó napja.** Mélyen tisztelt hölgyeim és uraim, szomorú szívvel tudatjuk, hogy Karnevál hercegnek befölgegett. Ma éjjel 12 órakor az egész törzskarával kimulik. De nem örökre, mert a mulatozás nem hal ki soha az emberiségből. Csak egy évre tűnik el Karnevál ur körünkől. De hisz addig is lehet mulatni. Mert az ember mulat, farsangban muszájból, farsang előtt farsang után jókedvből. De a muszáj mulatozásnak holnap már vége lesz. Holnapután szánjuk-bánjuk büneinket. Hamut szórunk a fejünkre. És megkezdődik a nagy bőjt. Ez az idén nem lesz olyan hosszú, mint a farsang. Ez jó ideig tartott, egész két hónapig. Aki akart, hát jól kimulathatta magát és kedvére. Nincs okunk tehát sajnálkozni Karnevál herceg kimulásán. Busulni meg nem

érdemes, mert a magyar ember ezt kétszeresen megbánja. Busultában is szokása mulatni, ami után csak ismét bu és bánat következik. Sajnálatra csak a szegény családok apák méltók, akiknek a két hónapi farsangolás nem csekély költségükbe került.

— **Visszatérések.** Kalocsán február hó 25-én tette le ünnepélyesen a katolikus hitvallomást Okros János dusnoki csendőrszervező, aki a református vallásról visszatért a katolikus egyházba. Kuluncsics István esperes plébános szép szavakkal szölt a megtérthez. — Megható ünnepély folyt le február 23-án a tömördi teplomban. Ezen a napon tette le Szilágyi Sándor ág. ev. ifju Szabó Kálmán plébános kezeibe a hitvallást és vétetett fel szent vallásunk kebelébe. A visszatérőnek öcsese, ki tavaly tért vissza, most az oltárnál térdeplő bátyja egyik tanui tisztét töltötte be. A plébános ez alkalomból szép beszédet intézett úgy az ifjuhoz, mint az egybesereglett hívőkhöz.

— **Aljegyzőválasztás.** Adán a napokban töltötték be az üresedésben levő aljegyzői állást. A képviselőtestület Pigethy Aladár ottani irnokot választotta meg egyhangulag.

— **A katonaló ára.** A delegációk tanácskozásai során a hadiló ára is élénk tanácskozások tárgya volt. A megállapodás szerint jövőre 800 korona átlag lenne a remonta ló ára, csak hogy ez sem megfelelő ár és éppen nem buzdít a hadiló tenyésztésre. Az Alföld azon községeiben, ahol terjedelmes legelők vannak, ennyiért jó remontrát nevelni lehet, de az ország nagy részében a legeltetés szükös volta úgy megrágitja a lónevelést, hogy a gazdák még fölémelt áron sem nevelhetnek jó lovat. Részben azért, mert ennek az árnak nagy része a közvetítők zsebébe folyik, részben pedig azért, mert a csikóknak természetszerű fölnevelése közös legelőkön a jövőre nincs terve véve. A lótenyésztés terén könnyen oda juthatunk, ahová Németország, Franciaország és Ausztria jutott, ahol külön jutalmakat kell adni a lótenyésztőknek a hadiló tenyésztésére. A gazdálkodás fejlődése ezt okvetlenül maga után fogja vonni és miután ezt előre látni lehet, az intézményeket is ezen átalakuláshoz kell illeszteni, annyival is inkább, mert a tűzértség szaporítása, a gépfegyverek behozatala még nagyobb igényeket fog támasztani a hadilovak száma iránt, mint eddig támasztott.

— **A kivándorlás ellen.** Mióta a hatóságok kéréseket szigorral néznek a lelketlen kivándorlási ügynökök körmeire, ezek a törvények kijátszására új, meg új körmönfont eszközöket és utakat eszelnek ki. Dacára a nagyarányu visszavándorlásnak és a nyomoruságos amerikai viszonyoknak a kivándorlási hiénák titkos üzelmei mégis virágoznak. A határrendőrség legutóbb is tömérdek kivándorlót utasított vissza, akiknél a titkos ügynökök legujabb találmányaként hajójegy ellennyugtákat talált, amelyeknek ellenében a kikötőben megkapják a hajójegyeket. A hatóságok most erre az újabb fogásra is ügyelnek s ezeket az ellennyugtákat is mind elkobozzák.

— **Megindult a hajó.** A Magyar Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársaság vasárnap, március hó 1-én nyitotta meg Baja, Mohács és Apatin közötti személyhajójárait. A hajó csütörtök kivételével minden nap közlekedik, még pedig a következő menetrend szerint: Lefelé: Bajáról indul d. u. 1 óra 10 perckor, Dunaszegescsőről 2 ó. Mohácsra érkezik 2 ó. 40 p. Mohácsról indul 3 ó. 30 p., Kisköszegről 4 ó. 35 p., Monostorszegről 5 ó. 30 p., Apatinra érkezik 6 ó. 20 p. Fölfelé: Apatinról indul reggel 3 ó. 40 p., Monostorszegről 5 ó. 05 p., Kisköszegről 6 ó. 05 p., Mohácsról 7 ó. 45 p., Dunaszegescsőről 8 ó. 40 p., Bajára érkezik 9 ó. 55 p.

— **A gyógyszerek drágulása.** Az általános drágasághoz s a vele járó sanyalódásához, nyomorhoz még csak az hiányzott, hogy az embereknek a betegsége is több kinlódást okozzon, mint eddig. Nem elég ezután, hogy az ember beteg. Keresete nincs.

Hanem ha megakar gyógyulni, hát jó busásan kell költenie. Már hetek óta kísértget a gyógyszer megdrágulásának a híre. Tegnap azután valóra vált. A belügyminiszter tegnap bocsátotta ki azt a rendeletét, mellyel megengedi a gyógyszerek és a gyógyszeres tüvegek árának emelését.

— **Szülész nő Tavankuton.** A belügyminiszter jóváhagyta azon közgyűlési határozatot, mellyel Tavankuton szülész női állást létesített.

— **A bicskázó pajtás.** Régen nem kellett megemlékeznünk szabadkai bicskázásokról. Az éjszaka azonban ismét akadt egy elvetemedett alak, aki mulatópajtását megbicskázta. A megbicskázott Zigyasev Balázs volt, aki a bicskázó nevét nem tudta megmondani. Anyit mondott csak, hogy az illetőt csufnéven Vörösnek hívják.

— **Elfűstölt milliók.** A magyar korona országában 1907. január elsejétől szeptember hó végéig elkelt dohánytermékekről a dohányjüvedékek igazgatósága most tett közzé statisztikát. Es ennek adatai szerint a jelzett idő alatt összesen 89,463,620 korona 63 fillér értékű dohánynemű fogyott el, ami a múlt esztendői bevételhez képest 1,259,187 korona 88 fillérnyi többletet mutat. A statisztika szerint az általános forgalomban lévő gyártmányokból elkelt: burnót 28,728 korona értékben, pipadohány 393,524,510 csomaggal, szivar 421,722,228 darab szivarka 1,306,850,393 darab, lugvizkivonat 9,485 korona értékben. A belföldi különlegeségi gyártmányokból elkelt: burnót 61 korona értékben, pipadohány 189,091 csomaggal, szivar 10,836,019 darab, szivarka 67,014,885 darab. Azaz az egyes szállítmányokból pénzértékben kifejezve: az általános forgalomban lévő gyártmányokból eladtak összesen 81,718,852 korona 96 fillér, belföldi különlegeségi gyártmányokból 7,509,811 korona 36 fillér, külföldi különlegeségi gyártmányokból 1,494,144 korona 19 fillér.

— **Gyümölcsészeti tanfolyamok.** Keszthelyen március 26-tól április 4-ig, Tordán április 1-től 10-ig, Kiszébenben április 29-től május 8-ig és Orosházán március 10-től április 8-ig gyümölcsészeti tanfolyamot tartanak a fatenyésztés iránt érdeklődő fiatalabb tanítók részére. Minden egyes tanfolyamra csak tizenhat tanulót vesznek fel az állam költségére. A kit felvesznek, 30 kor. utazási ösztöndíjat és napi 4 korona ellátási díjat kap. A felvételt kérők, ha Keszthelyre folyamodnak, március 10-ig, ha Tordára vagy Orosházára folyamodnak, március 15-ig, ha pedig Kiszébenben folyamodnak, április 10-ig, kizárólag közvetlenül a földmívelésügyi miniszterhez terjeszthetik fel folyamodásukat.

Hol szerezzük be szükségleteinket!

Képeskönyvek, ifjúsági iratok, diszmnunkák, imakönyvek, levélpapírok dobozokban, író- és rajzszerek legalkalmasabban beszerezhetők

HEUMANN MÓR

... könyv-, papír- és írószerekkereskedésében ... Szabadkán, főtéren, Szentháromsággal szemben.

INNEN-ONNAN.

— Kérem uraim, fel akarok lépni 48-as programmal ...
— Mióta 48-as ön?
— 48 percentet szedek az adósaimtól.
*
— Kohn Mór bankár vagyok ... Kérek függetlenségi kerületet ...
— Van-e pénze hozzá?
— Még nincs, de majd lopok.

Bankár: Nem adhatom önnek a leányt.
Kérő: Miért?
Bankár: Nagyon vörös az orra.
Kérő: Bocsánat, de az öné is az.
Bankár: De én akkor szereztem, mikor már lehetett.

KRÉCSI A. NÁNDOR

könyvkereskedése.
Telefonszám 283.

Ifjúsági iratok, diszmnunkák, saját kiadású imakönyveit, amely tetszés szerinti kötetekben készülnek.

Továbbá nagy választék **rajz- és írószerekben.**

Egyben felhívom a n. ó. közönség szives figyelmét **diszmnunkákötetemetre**, ahol a legmodernebb és legesinosabb munkák készülnek legszolidabb árák mellett.

SZINHÁZ.

Műsor:

Szerda: Coulisset ur.
Csütörtök: Bálkirálynő
Péntek: Szlaviánszky Dimitri Agreoff
50 tagból álló orosz ének társulata. — Felémelt helyárak. Bérlet szünet.
Szombat: Bálkirálynő.
Vasárnap délután: Kornevilli harangok este Bernát.

Ne köhögj!! Igen ám, de muszáj. Ki mondja azt neked? Vége egy üveg Illés-féle törvényesen védett **utifü kivonatot**, amely a legbiztosabb szer köhögés, rekedtség s mellfájás ellen, még a legmakaesabb eseteknél is. Az Illés-féle **utifü kivonattól** három-négy nap alatt úgy elmúlik a köhögés és egyéb bajai, mintha soha sem lettek volna. Hála és köszönőiratok az egész országból. — **Ára üvegenként 1 korona.** — Kapható a készítőnél: **IFJ. ILLÉS ANTAL** vörös kereszt gyógytárában **Szabadkán**, Eötvös-utca (bankpalota, régi posta helyén). Megrendelések vidékre utánvét vagy a pénz előleges beküldése mellett eszközölhetnek. 185-61

KÖZGAZDASÁG.

** **A mészfoszfátok és a takarmányozás.** Az állatok takarmányozásánál arra kell törekednünk, hogy a takarmány az állati testrészeire szükséges meszet és foszforsavat elegendő bőven tartalmazza. Ez legmegfelelőbb volna akkor, ha ez a természetes takarmányban magában nem volna meg. — Ott, ahol ez nincsen meg, pótolni kell azt. Erre a célra pedig a mészfoszfátokat használják fel. A mészfoszfátok közül a präcipitált vagy praeparált foszforsavas mész használatik leginkább. Az állati szervezet megkívánta meszet és foszforsavat azonban nem lesz helyes minden esetben mesterséges uton pótolni az állatok takarmányában, hanem csak bizonyos esetekben. Ezen esetek pedig Wagner szerint, aki a második takarmányozási kongresszuson erről előadásban megemlékezett, háromféleképpen lehetnek. A három eset pedig a következő: igen száraz esztendőben, mikor a nagy szárazság folytán a növények nem szívódhatik elegendő ásványi tápanyag, a foszforsav és mész akkor mészfoszfáttal pótlendő. — Olyan gazdaságokban szintén használjuk a mészfoszfátokat, ahol a gazdaságokban az állatokat gazdaság vagy bármely más oknál fogva, főképpen mészfoszfátszegény anyagokkal, burgonyával, répával, törkölyvel, moslékkal, szalmával, zabbal, tengerivel kell etetni. Végre pedig, ha állatainkat főképpen savanyu szénával takarmányozzuk, akkor szintén mészfoszfátokat vásároljunk és azzal pótoljuk a takarmányból hiányzó foszforsavat és meszet. Különösen pedig nagy gondot fordítsunk erre akkor, a midőn növendék és terhes állatok takarmányozásáról van szó, mert a foszforsavas-mész ugy a csontképződés, mint az emésztés és az egész anyagcsere rendes folyása miatt igen fontos szerepet játszik.

Ne járjunk olyan sörccsarnokokba, vendéglőkbe és kávéházakba, hol a ... nem találjuk.
BÁCSKAI NAPLÓT

REGÉNY.

AZ ANTIKRISZTUS CSODÁJA.

Fordítja: Körmezy Ernő. 68

Mig az ének tartott, Micaela félösen huzodott atyja oldalához, aztán szó nélkül mentek egy darabig az uton.

Cavaliere Palmeri törte meg a csendet.

— Nem is álmodtam, hogy ezt az embert ennyire szeretik.

— Magam sem hittem, — válaszolta Micaela halkán.

— Ma aztán láttam, mint ostromolják vadidegen népek Donna Eliza boltját, hogy csak valamit is kapjanak abból, mit Gaetano vésett. Utoljára miye sem maradt már, csak pár rózsafüzér, mit szemekre szedegetve adott a kezükbe sorba.

Micaela esdőleg tekintett atyjára. Amaz maga sem tudta, hallgasson-e vagy tovább beszéljen.

— Donna Eliza régi tisztelőit most Luca vezetgeti körül a kertben, — folytatta aztán, — sorba mutogatja nekik Gaetano kedvenc helyeit s az ágyásokat, miket ő ültetett s gondozott mindig. Pacifica a műhelyben ül meg egy helyben a gyalupad mellett s apróra elmesél mindent, a mit csak kis uráról tud.

A tolongás s a zür-zavaros láрма oly nagyra nőtt körülöttük, hogy nem bírta tovább folytatni beszédjét.

A dóm felé vezető utra tértek. A székesegyház lépcsőjén rendes helyén ott gubbasztott az öreg Assunta. Ujjai közt lassan pergette le az olvasó szemekt, halk imádságot mormolva maga elé. Arra kérte esdő szavakkal a szenteket, hogy Gaetanot, a szegények gyámolát hozzák vissza ujra.

A mint Micaela ellépett előtte, tisztán hallotta, szavait: szent Sebestyén. Gaetanokat oh add vissza nekünk. Irgalmas szivedre, nyomorunkra kérlek, szent Sebestyén Gaetanokat oh add vissza nekünk.

— Micaela féllábbal már a templomban volt, de hirtelen visszafordult a küszöbön.

— Rettenetes a tolongás odabenn, — szólt most ijedten, — nem merek bemenni.

Sietve mentek hazafelé. Mig ők odavoltak, Donna Eliza felhasználta az alkalmat. A palota ormára zászlót tűzött ki, az erkélyre színes terítőt akasztott, mire Micaela hazatért épen azon igyekezett, hogy a kapubejáratot virágfüzérrel ékítse fel. Nem tudott belenyugodni, hogy ez a ház oly csupaszon, disztlenül álljon. Ugy akarta, hogy az ünneplésből mindenki kivegye részét. Attól félt, hogy a szent bizonyára megvonja segítségét a várostól, ha az Alagonák ősi kastélya nem ünnepel a többivel együtt.

Micaela oly szenvedő arccal közeledett a ház felé, mint valami halálraitelt, olyan roskadozva járt, mint valami elvénhedt anyóka.

Halkan suttozta maga elé: „En nem készítek mellképet róla, nem dicsőítem dalommal őt, még csak nem is imádkozom érte. Nem töröm magam rózsafüzereit után. Miből következtetné tehát, hogy szeretem őt? Szeretni fog mindenkit, aki csak megtisztelti, csupán engem nem. En idegen vagyok az ő világában, engem nem szerethet többé.

Mikor pedig látta, hogy házat virágokkal akarják ékesíteni, annyira erőt vett rajta a harag, hogy odaugrott Donna Elizához, kikapta kezéből a koszorút s lábai elé dobta. „Hát erővel meg akarnak ölni?“ hajtogatta egyre.

Aztán sietve felszaladt a lépcsőn, s szobájába zárkózott. Agyára vetette magát s a vánkosba temette arcát.

Most látta csak, hogy ez a külső disz, ünnepi pompa csak növeli a válaszfalat közöttük. A népvezér nem szeretheti őt.

(Folyt. köv.)

Szerkesztői üzenet.

V. K. Nem közölhetjük terjedelmessége miatt.

Szabadkán, forgalmas uton, 40 év
óta fennálló

fűszerüzlet házzal együtt

szabadkézből kedvező fizetési felté-
telek mellett öregség s munkakép-
telenség miatt 290-4-2

eladó.

Cim: A kiadóhivatalban.

Figyelem!

Aki bármi ingó
vagy ingatlant
eladni vagy bér-
beadni, venni
vagy bérbe venni szándékozik, valamint

pénzkölcsönt

felvenni és adósságokat konvertálni, továbbá
magán egyénekről vagy cégekről és vállala-
tokról

hiteltudósítást (információt)

beszerezni, továbbá tűz-, jég- és élet-
biztosításokat
kötni,

hirdetéseket

hírlapok, folyóiratok és naptárakba feladni,

cimeket

iratni,

fuvarleveleket

dijtöbblet vagy késedelmi kártérítés meg-
reklamálása végett felülvizsgáltatni kíván és
végül

pénzbeszedéseket

(inkasszót)

behajtani, az forduljon kizárólag:

**az Általános Forgalmi és
Hiteltudósító intézet**

törvényszékiileg bejegyzett céghez

VII. kör, Battyhány-utca, a gőzfürdővel szemben,

:: (Tulajdonos: Malusev Sándor.) ::

ahol mindennemű megrendelés és megbízás
a legbiztosabban és legszigorubb titoktartás
mellett eszközöltetik. 92-160

Hirdetés.

Egy jó karban lévő
9-es számú harisnyakötőgép
és egy Singer varrógép
jutányos áron eladó.

Cim: Balogh Erzsébet II. kör,
Divat-utca 628. szám. 314-3-2

„Gépész“

cimű műszaki lap az egyedüli, mely
hivatásosan foglalkozik a gépészek
társadalmi helyzetével és ingyenes
közvetítésével, melynek előfizetési ára
egész évre 4 korona, félévre 2 korona
10 fillér. A gépész és kazánfűtői vizs-
gára előkészítő kézikönyv 2 korona
85 fillér. Kazánfűtői és összes gépé-
szeti vizsgákra előkészítő kézikönyv
130 rajzzal 300 oldal 4 kor. 50 fillér.
Villamossági kate villanycsengők és
telefonkezeléséről 5 korona 50 fillér.
Aratógépek szerkezete és kezelése 1
korona 85 fillér. 1908. évi gépészeti
zsebnaptár, mely a gépészeti tudni-
valók tárháza 1 korona 35 fillér.

Gépész kiadóhivatalában:

Szeghalom.

HIRDETÉSEKET

árszabályzat szerint

felvesz a kiadóhivatal

**SZABADKÁN,
Rákóczi-utca 20. sz.**

és

FILOY JENŐ

papirkereskedő

Damjanich-utca 106. sz.

Most

jelent meg!

és lapunk kiadóhivatalában

kapható:

A FALU SZÉPE.

Angol regény 2 kötetben.

Irta:

M. B. CROKER.

Fordította:

DUGOVICH IMRE.

Ára a két kötetnek bérmentes küldéssel
1 korona.

Kaphatók továbbá:

**Heumann Mór, Krécsy A. Nándor,
Wilhelm Samu, Vig Zsigmond, Filoy
Jenő és Szigeti Jenő urak könyv-
kereskedésében.**

Második kiadás!

Kevés röpirat éri Magyarországon
a második kiadást. Ezen kevesek
közé tartozik a

„SZÓIMÁDÁS.“

cimű politikai röpirat, mely első
kiadásában 120,000 példány-
ban kelt el, s most újabb 15,000
példányban jelent meg.

A „Szóimadás“ ára 20 fillér.

10 példány 1 korona 80 fillér.

Kapható: kiadóhivatalunkban.

Tisztviselők figyelmébe!

Az országos magyar I. általános tisztviselőegylet kolozsvári
képviselősege (Kolozsvár, Ferenc József-ut 7. sz.)

nyugdíjjogosult állami-, megyei és városi tiszt-
viselőknek, katonatiszteknek és nyugdíjasoknak
mindennemű egyleti ügyben, ugyszintén

törlesztési kölcsön ügyekben

dijmentes utbaigazítással és tanácsal szolgál.

Válaszbélyeg csatolandó.

42-66

A MI IGAZ HITÜNK.

Irta: Hiersch Ágoston.

Ez a munka az óriási német katolikus irodalomban is
jelentős helyet vívott ki magának, s Körmöczy Ernő zamatos
szép magyar nyelvű fordításban méltó arra, hogy a mi littera-
turánkban is tért hódítson. — S mit foglal magában a könyv?
Mikor olvassuk, úgy érezzük magunkat, mintha angyal szár-
nyak emelnének a magasba, a honnan egy pillantással áttekin-
tethetjük mindazt, mi szent hitünkben foglalva van. Méltó, hogy
helyt találjon minden katolikus könyvei közt, legyen az ifju
vagy felnőtt.

Ára füzve 40 fillér, egész vászonba kötve 70 fillér.

Megrendelhető:

a Szabadkai Nyomda- és Hírlapkiadó-vállalat
mint szövetkezetnél Szabadkán.